

مطالعات روان‌شناسی

دوره ۴ / شماره ۲

تابستان ۱۳۸۷

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه الزهراء

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۷/۶/۱

تاریخ بررسی مقاله: ۸۶/۲/۳۰

تاریخ دریافت مقاله: ۸۷/۲/۱۹

بررسی مقایسه‌ای رفتار چت کردن و روابطه آن با خودپنداره

دانشجویان دختر دانشگاه الزهراء(س) سال تحصیلی ۸۵-۸۶

دکتر مهرانگیز شاعع کاظمی*

استادیار دانشگاه الزهراء(س)

چکیده

تحقیقات نشان می‌دهد که جنسیت بر نوع تقاضا و دلیل وابستگی به اینترنت مؤثر می‌باشد. به گونه‌ای که روانشناسان معتقدند مرد ها گرایش دارند برای کسب قدرت، پایگاه اجتماعی، سلطه گری بر خط (آنلاین) باشند در حالیکه زنان بدنبال دوستی‌های حمایت کننده، شریک و همسر رمانیک آنلاین هستند و از طریق اینترنت ترجیح می‌دهند هویت واقعی خود را پنهان کنند و به هویت دلخواه خود دست یابند. هدف از مطالعه حاضر بررسی علل احتمالی موجود در وابستگی به اینترنت (چت) و روابطه آن با خودپنداره دانشجویان رشته علوم انسانی دانشگاه الزهراء بود. ازانچاکه وابستگی به اینترنت (چت) یک بیماری سایکوفیزیولوژیک است لذا با تنشانه‌هایی، مانند تحمل و اختلالات تاثیر گذار در رفتار و قطع روابط اجتماعی و افزایش استفاده روزانه از اینترنت همراه است. سؤال اصلی پژوهش این است که: آیا بین چت کردن و خودپنداره دانشجویان وابسته وغیر وابسته به اینترنت روابطه وجود دارد؟

روش پژوهش از نوع علی - مقایسه ای بود و آزمودنیها به صورت داوطلبانه تمایل به همکاری و شرکت در تحقیق داشتند. نمونه پژوهش از جامعه دانشجویان دختر علوم انسانی به تعداد ۱۰۰ نفر به شیوه داوطلبانه انتخاب و با استفاده از ابزار «خودپنداره راجرز و مقیاس سنجش وابستگی به اینترنت (اعتباد)» سنجش شدند.

نتایج تحقیق با استفاده از آزمون آماری t نشان داد، که بین خودپنداره و وابستگی به اینترنت، خصوصاً چت کردن دانشجویان وابسته و غیر وابسته، تفاوت معناداری وجود دارد و هدف عمدۀ آنها از چت کردن نداشتن سرگرمی‌های مورد دلخواه و متنوع، دسترسی نداشتن به دوست صمیمی، نداشتن شغل و برنامه‌ای منسجم برای زندگی، قبولی در رشتۀ‌ای که مورد علاقه آنها نیست و بطور غیر مستقیم آشنا شدن از ویژگی‌های جنس مخالف بود.

کلید واژه‌ها: خودپنداره، چت، دانشجویان دختر.

مقدمه:

امروز، اطلاعات و آگاهی‌های مختلف فرهنگی، تاریخی و علمی، فارغ از اینکه متعلق به چه دورانی بوده و از چه زمان سخن می‌گویند و نیز از کدام سرزمین می‌آیند، در کنار هم گرد

آمده و از طریق شبکه اطلاعاتی در دسترس ما قرار گرفته‌اند. این شبکه اطلاعاتی که با درهم فشردن زمان و مکان رایج به ترکیب موزاییک وار فرهنگ‌ها یاری رسانده همان اینترنت است.

بر این اساس به بیراهه نرفته‌ایم اگر بگوییم اینترنت نقش مهمترین ابزار این دهکده را ایفا می‌کند. در واقع انسان امروزی با دسترسی به این ابزار مشترک به زمان‌ها و مکان‌هایی قدم

می‌نهد که پیشتر هرگز فکر نمی‌کرد به این آسانی و سرعت به آن وارد شود. (اورنگ ۱۳۸۳).

اینترنت که روزگاری رسانه ارتباطی پر رمز و راز فرهیختگان و پژوهشگران به شمار می‌رفت، هم اینک تقریباً همه فعالیت‌های آدمی، از خرید و فروش و مسائل جنسی گرفته تا پژوهش و شورش و عصیان به خدمت درآمده است. از اینترنت می‌توان برای تماس با دوستان و همکاران، داد و ستد، تبادل داده‌ها، دیدار با بیگانگان و... بهره گرفت.

اینترنت با همه منافع و فوایدی ضرر و زیان‌هایی نیز دارد از جمله: بی‌آبرو کردن افراد از طریق حضور در چت روم‌ها، گذاشتن قرار ملاقات با نوجوان‌های حاضر در چت روم‌ها،

مونتاز عکس یا تصاویر افراد مشهور با تصاویر ناپسند و قیحانه، فرستادن پیام‌های الکترونیک حاوی تحدید برای ترساندن افراد، با این حال نباید از اینترنت دچار وحشت شد. رشد و پیشرفت فناوری، سنت تاریخ است نه می‌توان مانع آن شد و نه می‌توان دگرگونی‌های برآمده از آن را به آسانی نادیده گرفت. انسان به پیش می‌رود و آزموده‌های نوینی را می‌آزماید و توشه بر می‌گیرد. اینترنت یک فرصت است که اگر با آموزش لازم از آن استفاده نشود به یک تهدید تبدیل خواهد شد (روزنامه همشهری ۱۳۸۲).

اسچرر^۱ (۲۰۰۱) در تحقیقی به این نتیجه رسید که وابستگان به اینترنت در مقایسه با غیر وابسته‌ها بیشتر به عنوان تفریح و اوقات فراغت از اینترنت استفاده می‌کنند و بیشتر وقت خود را در چت روم‌ها و سایت‌های سرگرمی می‌گذرانند. وی همچنین به این نتیجه رسید که افراد وابسته به میزان کمتری موفق می‌شوند که ارتباط خود را با شبکه قطع کنند.

مارتین و اسچوماچر^۱(۲۰۰۲) اصطلاح آسیب شناسی اینترنت را برای افرادی به کار بردند، که از اینترنت استفاده افراطی کرده و دچار مشکلاتی در کار یا تحصیل شده بودند. به علاوه استفاده آسیب شناختی را برای افراد افسرده و تنها بی به کار بردند، که به این تکنولوژی وابسته شده اند. یک حالت تحمل افزایش یافته برای استفاده اینترنتی، ازدوا، درخود فرورفتگی و کناره گیری، وقتی که آنها تلاش می‌کردند که استفاده از اینترنت را کاهش دهند یا تماس خود را قطع کنند، در این افراد دیده می‌شد. ۱۵ درصد افراد شرکت کننده گزارش دادند که به ۴ نوع یا بیشتر از این علائم دچار هستند. محققان در این پژوهش به رابطه بین استفاده آسیب شناختی اینترنت و تنها و افسرده‌گی اشاره کردند و به این نتیجه رسیدند، که کاربران وابسته به اینترنت نسبت به آنها بیکار نشانه‌ای از وابستگی نداشتند، تنها تر و افسرده‌تر هستند. در تحقیق دیگری برنر^۲(۲۰۰۳) نشان داد که وابستگان به اینترنت که بیش از ۲۹ ساعت در هفته آنلاین بودند در زندگی، شغل، تحصیل و روابط خود شکست خورده و در مدیریت زمان ناتوان بودند. همچنین آنها از دست دادن خواب، کم شدن غذاء، انزوای اجتماعی و افت تحصیلی را تجربه کرده اند.

یانگ^۳(۲۰۰۲) بعد از مطالعات گسترده بر وابستگان به اینترنت به این نتیجه رسید، که این افراد بیشتر برای شکار رفیق یا دوست و تحریکات جنسی از اینترنت سوءاستفاده می‌کنند. در مطالعات دیگری، که دو پروفسور روان‌شناس در کالج بریانت^۴(۲۰۰۲) انجام دادند به این نتیجه رسیدند احتمالاً مرد های خیلی بیشتر نسبت به زنان به آسیب ناشی از استفاده از اینترنت دچار شوند (۱۲ درصد در مقابل ۳).

کبی، لوین و بروس^۵(۲۰۰۳) در نمونه‌ای شامل ۵۴۲ دانشجو با استفاده از پرسشنامه ۴۳ سوالی به این نتیجه رسیدند، که وابستگان به اینترنت بر رفتار خود کنترل ندارند و به خاطر سوء مصرف خود احساس گناه و بی‌کفايتی می‌کنند. وابستگان اظهار می‌کردند اگر آنها دوستان بیشتری در محل کار یا دانشگاه داشتند زمان کمتری را صرف اینترنت می‌کردند.

-
1. Martin& Schumacher
 2. Berner
 3. Young
 4. At Bryant College
 5. Kubey, Levin& Barrows

نتایج این تحقیق در بعد تحصیلی نشان داد که وابسته وغیر وابسته‌ها در امر تحصیل تفاوت دارند. وابستگان به اینترنت نشان دادند که مشکلات بیشتری در درس‌های خود دارند و کلاس‌های بیشتری را از دست می‌دهند و تحقیق دیگری از همین محققین (۲۰۰۳) در ۸ دانشکده انجام دادند. نمونه مورد تحقیق ۱۳۰۲ نفر دانشجو بودند. این پژوهش بر این موضوع متمرکز بود که دانشجویان کدام رشته‌ها بیشترین احتمال را دارد، که به اینترنت وابسته شوند؟ نتایج نشان داد که:

بیشترین میزان وابستگی در رشته‌های علوم کامپیوتری ۷۴ درصد بود؛ در بین گروه‌های علوم پایه (شیمی، فیزیک، ریاضیات) ۵۴ درصد، در علوم انسانی (روان‌شناسی، قضاآفت، مردم‌شناسی) ۱۷ درصد و در رشته‌های آزاد مانند زبان انگلیسی، تربیت بدنی، تجارت ۱۱ درصد بود. در تحقیق دیگری ولش^۱ (۲۰۰۴) در یک نمونه ۱۰۰۰ نفری دانشجویان به این نتیجه رسید که حدود ۸ درصد با معیارهای وابستگی به اینترنت مطابقت دارند. جالب است که در مقایسه با مشکلات ناشی از نوشیدن مشروبات الکلی در محوطه دانشگاهی دانشجویان به سختی نتایج منفی استفاده از اینترنت را تشخیص می‌دادند.

کوپر اسمیت^۲ (۱۹۸۲) به این نتیجه رسید که جوانان با خود پنداره مثبت که اعتماد کافی دارند، در زندگی خود با تجربیات موفقیت آمیز مواجه بوده اند و اغلب مقبول دیگران واقع شده و فرصت آزمایش کردن شهامت خود را داشته اند. (نقل از اورنگ^۳ ۱۳۸۳)

امکس^۴ (۱۹۸۳) نشان داد که شایستگی در انجام کار مهم رابطه مستقیمی با ساختار خود پنداره دارد. (نقل از نادری^۵ ۱۳۸۱)

واگر و گرین^۶ (۱۹۸۶) طی تحقیقی به این نتیجه رسیدند که داشتن خود پنداره مثبت و عزت نفس در نوجوانان کلیدی برای رشد سلامت ذهنی، روابط اجتماعی، پرها کردن ارزش‌های مناسب در زندگی، داشتن چارچوب مناسب و با هدف در زندگی است. (نادری^۷ ۱۳۸۱)

دویک و کارول^۸ (۱۹۹۵) طی تحقیقی رابطه تأثیر ارزیابی جوانان از خویشتن و توانایی بر

1. Welsh

2. Cooper Smith

3. Omax

4. Vager& Green

5. Doweek& Carol

قراری روابط اجتماعی را بررسی کردند و به این نتیجه رسیدند جوانانی که خودپنده‌داره بالاتری داشتند در برقراری روابط اجتماعی از سایر افراد موفق‌تر بودند. (اورنگ ۱۳۸۳)

سؤال اصلی پژوهش:

آیا بین چت کردن و خودپنده‌داره دانشجویان دختر وابسته وغیر وابسته به اینترنت رابطه معنا داری وجود دارد؟

روش پژوهش:

روش پژوهش از نوع علی- مقایسه‌ای بود. هدف یافتن رابطه و علتهای احتمالی یک الگوی رفتاری است، که پژوهش حاضر به دنبال یافتن علل احتمالی در گیر در چت کردن همچون احساس تنهایی، انزواج اجتماعی، دروغگویی و ایجاد یک هویت کاذب در یک رابطه مجازی و رابطه آن با خودپنده‌داره است. ظاهراً تمامی موارد ذکر شده از خودپنده‌داره پایین و منفی دانشجویان دختر رشته‌های علوم انسانی دانشگاه الزهرا ناشی است، که در قالب چت کردن خود رانمایان می‌کند.

جامعه تحقیق:

کلیه دانشجویان دختر رشته‌های علوم انسانی دانشگاه الزهرا(س) را شامل می‌شود، که در سال تحصیلی ۸۵-۸۶ مشغول تحصیل بودند.

نمونه آماری:

انتخاب ۱۰۰ دانشجوی دختر علوم انسانی که به دو شیوه داوطلبانه در دو گروه وابسته وغیر وابسته به پرسشنامه محقق ساخته پاسخ دادند.

گروه وابسته، از اینترنت به صورت افراطی استفاده می‌کردند و بیشتر وقت خود را صرف چت کردن می‌کردند، ولی گروه غیروابسته، از اینترنت استفاده می‌کردند، بدون وابستگی روانی به چت کردن از اینترنت مفید استفاده می‌کردند.

ابزار اندازه گیری و اعتبار و روایی آزمون خود پنده‌داره راجرز:

مقیاس خودپنده‌داره راجرز و پرسشنامه محقق ساخته که میزان وابستگی و وابستگی نداشتن

به اینترنت (چت کردن) را می‌سنجد.

مقیاس خودپنداره راجرز:

این مقیاس دو فرم «الف-ب» دارد.

فرم الف نشانه تصویر شخصی از خود است به این ترتیب که آزمودنی بر حسب اینکه از نظر هر صفت خود را چگونه می‌بیند خود را ارزیابی می‌کند. فرم ب نیز از نظر ترکیب درست همانند فرم الف است و آزمودنی بر حسب اینکه در آینده انتظار دارد از نظر هر صفت چگونه باشد یا با توجه به صفات ایده آل خود را ارزیابی می‌کند.

آزمون خودپنداره راجرز ۲۵ صفت دارد، که متضاد هر صفت در مقابل آن گذاشته شده است و برای هر صفت از ۱ تا ۷ نمره گذاری شده است.

خودپنداره شامل نگرش، ادراک و برداشتی است که شخص از خود دارد. محور اصلی این پندار عبارت است: از نام شخص، احساسات او نسبت به اندام و بدن خود، تصور از جنسیت و سن. در پژوهش حاضر خودپنداره از طریق آزمون راجرز به دست آمد که خود پنداره مثبت و عادی ۰-۷ و خود پنداره منفی نمره ۷ به بالا را شامل است.

نادری (۱۳۸۱) با یک نمونه ۶۰ نفری از نوجوانان پسر و دختر دوره راهنمایی و دبیرستان شهر تهران اعتبار پرسشنامه را از طریق زوج و فرد کردن (ضریب همبستگی ۸۱٪ و ضریب تشخیص اعتبار ۸۹٪) ارزیابی کرد.

پرسشنامه محقق ساخته ۱۰ سؤال چند گزینه‌ای را شامل است، که رفتار وابستگی افراطی خصوصاً چت کردن را می‌سنجد. روایی صوری پرسشنامه با استفاده از نظر اساتید و کسانی تأیید شد، که در زمینه اعتیاد کار کرده بودند و اعتبار آن پس از بازآزمایی ۸۲٪ محاسبه شد.

داده‌های پژوهش:

جدول ۱- فراوانی و درصد ساعت‌های مصرف اینترنت در روز

ساعت گروه‌ها	۱	۲	۳	۴	۵ به بالا
فراوانی					وابسته
۰	۵	۱۵	۲۰	۱۰	
۲۵	۲۲	۳	-	-	غیر وابسته

با توجه به نتایج جدول بالا، افراد وابسته ۲۰ نفر روزانه ۴ ساعت با اینترنت کار می‌کردند در حالیکه افراد غیر وابسته ۲۵ نفر روزی ۱ ساعت با اینترنت کار می‌کنند.

جدول ۲- فراوانی نوع استفاده از اینترنت در گروه‌های نمونه

نوع استفاده گروه‌ها	چت کردن	ایمیل	پژوهشی	علمی	موسیقی	خبر	و بلاگ نویسی	وب گردی
وابسته	۴۵	۵	۱۰	-	-	-	-	-
غیر وابسته	۵	۲۰	۱۰	-	-	۱۰	۵	-

با توجه به نتایج جدول بالا افراد وابسته به چت کردن ۴۵ نفر به منظور چت از اینترنت استفاده می‌کنند در حالی که در گروه غیر وابسته ۵ نفر هستند. در میان گروه وابسته هیچ فردی اخبار و موارد علمی- پژوهشی را بررسی نمی‌کرد در حالیکه نیمی از افراد گروه نمونه غیر وابسته این رفتارها را انجام می‌دادند.

جدول ۳- فراوانی و درصد چت کردن با غیرهمجنس به قصد دروغ گفتن

درصد	فراوانی	گروهها
۹۰	۴۵	وابسته
۱۰	۵	غیر وابسته

با توجه به نتایج جدول بالا ۹۰ درصد افراد وابسته به اینترنت به قصد آشنا شدن با غیر همجنس و دروغ گفتن به یکدیگر به چت می‌کردند درحالی که این درصد در گروه غیر وابسته ۱۰ درصد است.

جدول ۴- آزمون T مستقل بین دو گروه در عامل خودپنداره

T	انحراف معیار	میانگین	تعداد	گروهها
۸/۴۷	۳/۵	۱۲/۷۵	۵۰	وابسته
	۲/۹	۵/۲	۵۰	غیر وابسته

با توجه به نتایج جدول و محاسبه شده $T=8/47$ در مقایسه با $T=1/96$ در سطح $P<0.5$ بین دو گروه افراد نمونه در عامل خودپنداره تفاوت معناداری وجود دارد. بدین صورت که افراد وابسته به چت خودپنداره پایین دارند.

جدول ۵- مقایسه آزمون خودپنداره در دو گروه وابسته و غیر وابسته

سطح معناداری p	f	df	شاخص آماری منابع تغییرات
۰/۰۰۱	۵۲/۸۵	۱	گروه وابسته و غیروابسته

با توجه به نتایج جدول تحلیل واریانس $F=25/85$ در سطح $p < 0.01$ می‌توان اینگونه استنباط کرد که میان گروه وابسته و غیر وابسته در نوع خودپنداره تفاوت معناداری وجود دارد. گروه وابسته خودپنداره سطح پایینی دارد که ساعتها طولانی را برای چت کردن صرف می‌کنند.

بحث ونتیجه گیری:

باتوجه به یافته‌های تحقیق این گونه استنباط می‌شود افرادی که در چت روم‌ها چت می‌کنند به جای آن که با مشکلات زندگی در دنیای واقعی مواجه شوند و به دنبال راه حل‌های منطقی و مؤثری چون یافتن دوستانی برای برقراری روابط صمیمانه، هدف گذاری در زندگی و پیگیری اهداف شغلی - تحصیلی تا رسیدن به نتیجه دلخواه باشند راه فرار به سوی دنیای "چت" را انتخاب کرده‌اند. چرا که افراد در چت روم‌ها در جستجوی افرادی همچون خود با یک ID پنهان هستند. که در اثرگمنامی دچار احساس حقارت نشده باشند.

بر اساس تحقیقات صورت گرفته، پژوهشگران به این نتیجه رسیدند که روابط جنس‌های مخالف در چت روم‌ها نسبت به افراد هم جنس فراوانی بیشتری دارند، ولی از این تعداد در صد کمی ۷/۹ درصد به شکل وابستگی‌های عاشقانه است. همچنین روابط درون شبکه‌ای همانند سایر روابط ناهمگونی‌هایی را نشان می‌دهد، برخی به صورت پرشور و بادوام و برخی سست بنیاد و کوتاه مدت است. بر اساس نتایج می‌توان گفت که افراد وابسته به چت کردن در اینترنت بیشتر تمایل دارند که با غیر همجنس خود چت کنند.

یکی از یافته‌های تحقیق این است، که افراد در چت روم‌ها به دلیل ناشناس بودن هر دو طرف به خود اجازه می‌دهند که هر سؤالی را از یکدیگر بپرسند و اگر جواب غیرمحترمانه یا دروغی هم بشنوند چندان ناراحت نشوند و با فرستادن یک شکلک عصبانی، ناراحتی و یا قهر همه چیز را حل شده تلقی کنند. به این دلیل به نظر می‌رسد که افراد در ارتباط آنلاینی خود واقعی خود را حتی المقدور نشان نداده و به علت ناشناس ماندن به راحتی افشاگری می‌کنند، بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که اینترنت این شans را برای کاربران فراهم می‌کند تا آنها فرصت‌های مختلف را برای آزمودن هویت واقعی خود داشته باشند و نقش‌های متفاوت را به عهده گیرند.

از دیگر یافته‌های پژوهش، دوست یابی افراد وابسته است، به عنوان مثال پارکس^۱ و رابرتس^۲ (به نقل از اورنگ ۸۳) به این نتیجه رسیدند، که اکثر پاسخ‌گویان ۹۳ درصد حداقل یک رابطه شخصی در چت روم‌ها برقرار کردند و حدود ۷ ساعت در هفته را با آنها گذرانده‌اند؛ این روابط به شکل دوستی‌های صمیمی و روابط عاشقانه بود. همچنین وابستگان به اینترنت عنوان کردند که اگر دوستان بیشتری در دانشگاه یا محل کار داشته باشند زمان کمتری را صرف استفاده از اینترنت می‌کنند. اکثر یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد، که افراد وابسته به اینترنت نسبت به غیر وابسته تنها تر هستند و به این علت به چت روم‌ها پناه می‌برند تا جای خالی دوستان واقعی در دنیای کنونی را پر کنند؛ لذا دوستیابی از مهم‌ترین مزایای این رفتار است. (نقل از اورنگ ۸۳)

یافته دیگر تحقیق در ارتباط با جایگزین کردن اموری به جای چت کردن هست، که افراد وابسته به چت عنوان کردند: قبولی در رشته مورد علاقه، داشتن یک دوست غیر همسن، داشتن یک شغل مورد علاقه و داشتن همسری یکدل و خوب می‌تواند جایگزین رفتار چت کردن باشد. البته، یافته‌های تحقیق در این رابطه نیز متناقض است، که به نظر می‌رسد این تناقض حاکی از آن است که دوستی‌ها و روابط موجود در زندگی افراد وابسته به اینترنت نمی‌توانند موجب رضایت واقعی این افراد شود، لذا این افراد برای یافتن دوستی‌ها و ارتباطات رمانیک و ارضا کننده به چت روم‌ها پناه می‌برند، همچنین نتایج پژوهش نشان داد که کمترین استفاده افراد وابسته از سایت‌های آموزشی، نرم افزاری و سایت‌های علمی – پژوهشی است؛ در حالیکه نوع استفاده افراد غیر وابسته بیشتر به صورت استفاده از سایت‌های انگلیسی برای تقویت زبان دوم جهت برقراری ارتباط با دوستان یا اقوام و سایر کشورها است، در همین ارتباط دکتر یانگ (۲۰۰۲) در مطالعه‌ای به این نتیجه رسید که ساعت‌هایی که افراد وابسته به اینترنت برای لذت بردن و سرگرمی صرف می‌کرdenد بیشتر از زمانی بود که برای کارهای علمی و آموزشی آنلاین بودند. افراد وابسته بیشتر اوقات خود را در محیط‌های ارتباطی به ویژه در اتاق‌های گپ ۵۵ درصد و بازی‌های رقابتی ۴۵ درصد سپری می‌کردند، اما غیر وابسته‌ها ۵۵ درصد وقت خود را صرف پست الکترونیک و ۴۸ درصد صرف وب می‌کردند در یک جمیع

1. Parx

2. Roberts

بندی کلی می‌توان اینگونه بیان کرد که افراد وابسته به چت و اینترنت به علت خود پنداره ضعیف و منفی و ترس از افشا شدن در دنیای واقعی و تسکین آسیبهای روانی همچون احساس تنهایی، انزواج اجتماعی، عذاب و جدان، دروغگویی به خانواده و احساس افسردگی در چت روم‌ها می‌گردند، اما افراد غیر وابسته بیشتر به صورت هدفمند و به دست آوردن اطلاعات علمی، آموزشی و خبری آنلاین می‌شوند.

پیشنهادات:

بررسی کردن ویژگی‌های شخصیتی افراد وابسته و غیر وابسته به اینترنت، خصوصاً کسانی که در چت روم‌های عمومی مشغول چت هستند و کسانی که به صورت هدفمند به دنبال مسائل علمی- سیاسی و مذهبی هستند.

بررسی کردن سبک شخصیتی برونگرا و درونگرا افراد وابسته به اینترنت، خصوصاً (چت) و یافتن این که کدام تیپ شخصیتی بیشتر وابسته می‌شوند.

منابع

- اورنگ، طبیه، (۱۳۸۳). بررسی علل وابستگی روانی به چت و رابطه آن با سبک‌های هویت در جوانان شهر تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه الزهرا(س).
- نادری، خیرالنساء، (۱۳۸۱). مقایسه بین خود پنداره و تیپ‌های شخصیتی و آرزوهای شغلی دانش آموزان پیش‌دانشگاهی شهر کرد، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه الزهرا.
- همشهری، (۱۳۸۲). مقاله ۵۰ میلیارد ریال هزینه اتاق چت جوانان ایرانی. شماره ۳۲۱۸ جمعه ۱۶ آبان ماه.

- Brenner, v, (2003). *an initial report on the on-line assessment of internet addiction, The first 30 day of the internet.*
- Copper, Valerie, (2001). new contexts for relational communication in group. *Small group research*, Vol 31, no 4.
- Kubey, R lavin, M&Barrows, J, (2003). *heavy internet use and collgiate academic performance*, Submitted to the international communication associate. Vol 12, no3.
- Martin. m & Schumacher,n, (2002). incidence and correlates of pathologhcal internet use hn college students, Paper presented at the 105 annual convention of the American psychological association held in Chicago, Vol 22.
- Scherer, K, (2001). college life on- line. Healthy and unhealthy internet use, *Journal of college students development*.Vol 32.
- Welsh, Deborah,(2004). New media. Globalization and Kuwaiti national identity, *The middle east journal*.vol 54.
- Young, K, (2002). internet addiction.symptoms. evaluation and treatment, *Lovandereek&Jackson. Innovation in clinical practice a source book*.Vol 12.